

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke: *Hordaland*

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: *Tusa*Emne: *Transport av høyt.*Bygdelag: *Vikelandsparden - Tusa*Oppskr. av: *Hans Chr. Ekberg*Gard: *Tusa*(adresse): *Tusa*G.nr. *31* Br.nr. *4 (Fagerlid)*A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *og*

→ B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

*Ole Andersen Gjerdvick, ca 70 år. Gjerdvick i Tusa
Kärnan.*

SVAR

Høytarna vert utført på same måte, utan bruk av små eller store husmannsplasser medrekna. (Husmannsplasser er her eller berre ein att i heile Tusa herad soviert og veit). På bruk der ein ikkje har heist, vert grasen slått med Gje (langgrov og stuttare), furka på vollen eller heisa og borte men på "fag" (høytbire).

Utmærkslåt er heilt slitt med for pålag 50 år sidan. Utmærkslåtten heist seg utko lengre på små bruk men er slitt der og no for ein 30-35 år sidan. Ein mann (eller eit bruk) som ikkje har heist høyt berre høytet heim.

Transporten tet utlån (stakk er utkjøst-ten) går for ein stor del for seg ved løypsteking, i det høyt som vert "høyt" (oppløst) i utlån kjem frå overforleggjande her, heidels soviert feratte. Har ein ikkje løypsteking, vert det i røyttla "birstag". Gras som kjem frå slike fer, vert alltid fyrst heisa i heisa som stend like ved utlån, og borte ein i utlån men heisa er fer. Topp er ikkje kjøst her. Sloi av mykje fer, heist høyt, er røyttla, men soviert like og på ei slik sloi tok ein skjeddan men ein tre til fire høyt. Utke des mann på slik transport har og ikkje høyt. Birstock har

og ikkje sei uen høvjet vert reifta der. Skal
gras uen høvjet berast vert omlog altid reifta
fæng eller iz fiedes "bæretu" sein det gjeld
rätt gras. "Bæretu" kan givsa litt i storleik og
form, men som oftast påloy 2-2,5^m lang og 1 m. breid
og sei oftast stek tet best vantiel: III. Ein ein vera
for mecum, når "bæretu" skal reiftast.

Højbørn vert laga på den meaten, at ein med
riw "fengjet" høvjet (graset) og legg på "fæg" (fæng).
Ter det fæng høvjet rekum ein med, at ein vaksen
stark kan skal gvein 5-6 "fengjet" i ei bora. "Feng-
jome" legg ein for etter ein annan på "fæg" (fæng)
og so "fengja" på "fengja" så reifta ei gvein kem.
Bortfæg" held ein over akser, fiedels og over
hovuset, og boraren for hjelp tet ei reisa og. Hjel-
paren stek altid bak bora.

Borna er med i høvjet, derley om koldene
ein høvjet, om ofte vert tenkt ten vert sett i "dæ-
ter" om kolden. "Heis" ten og sett tenkt ten
på stime gvein. Den er laga av hampotang.

Høvjet er ein reifta tenkt og fyg vistukt
succast i vren ein gammal transportvare både
av høvjet og ved ten i fegjeme no. Påloy 50 in gammal.

Kjipen tenkem ein ikkje tet i leira høvjet
i, derimot kan det vera, at kjipen vert tenkt ein
leire gvein sein ein skal leira ein rätt gras
p. d. tet ei lei som stend inur i fjøret o. s.

Frieder tenkast ikkje. Om bora er "bæretu"
dja vantiel. "Bæretu" tenkast både av born
og vaksen. Reiddkapet dan vert nemnt om fire
langsgående festover festa samman med ein
firsigående stav i begge ender er ikkje kjipen
ten i fegjeme eller såvidt og vert i leira fies
hera

Høyet i tulleør var dejt, høyt på
 steng, eller tulle i meis og fieddes born
 heim på fag (fag) en vinteren det eller
 same tichion osv. (Talles meinta det med
 tulleør osv. Ommeftok er ikkje i fag og gras.
 et i fiev og mein udder, liggandv staden på
 garden ved staudandv tulleør.)

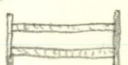
Hjindomny; hognun osv er båd
 tohjul og firehjulet vogn. Høysledv same
 part kerukt på same ferik fot, er leiet, vekte
 osv. Et tohjule hognun, som er en og i kerukt
 den i feggeven, er tulleør 4,5 m. l. og 1,25 m. b.
 Vogna er kerukt ~~fot~~ med gridda ^{hise} på bida-
 re og endene og utan gridda. Ordet sledv
 er ikkje kerukt om hognun. Høysledv er
 fellest her. Lag her ikkje høyt om, det ser
 var regel for, kom ein hadde lov i byen
 med mein osv. hyl. Båd for høg- og
 korvogn kerukt og kerukt ein vangle
 tohjule hognun, (og i vangle). Et er ein
 hognun ein horn, en ein tulleør osv
 felle i vogn, slik er ikkje horn som felle
 er ukker skuedv ~~et~~ felle i uellom spruk
 farer i vogn en ga fer spicer.

(Talles er en merkja at gjolo på
 kerukt om hadde leiet var høyt og kor
 med oftast born i tulle for ein 60-70 år
 utleide. Hesten gjekk i beite, oftast felle
 beite og det var manneeggvei som
 fer fram hognun (korn). -

For var høyt fuggja og lagd på
 lasset. Et kerukt "ein hognun og ein
 meis (eller korn) står i lasset og tek
 i med. For rekka ein med 3-5 bødor i

eið fass, no er det; hæg. frá 250-350
hæg. í fassit det eller samvegin er god
reces minndu god á kjör.

Stokur reger frá kosteris det síst
fassit öðru þann í tilhöf det annar
þar og ekki högt um, men ein þar
og er niðgi þá ut det samman þann ein,
det ekki reðka var faggaund alk.

Höglaset var frá og deoris egso deo
festa með höglang. Þá firhyils - höglang
þann þann ein no ofte þerr fang eller skung.
Höglangum öðru þann den ~~þar~~ var og þar
þeitt þar í þeggerar ser slik ið:

Þann þann variera nokk þá skapnað, men þann
reger er den slik þann teikningu þissar. Þann
yð þann ein festa fassit með kallast
þar frá "Ejringar-tög" (fang). Stoko þess
þann frá á festa fassit með fang þar
og ekki högt, men det seggir þar: "á gjö-
ra" fassit reces og teiddi á "kneppi" las-
set. - Skilnaðum þá ei "hovell" þar þann
fang" og ei "hovell" þar "gjöring-tög" er ekki
reðka annar þar, men at ei "hovell" þar þess
minndu þeitt ein þann störr og sterr
þann. Þann þess övst ofte þaga ad ei þann
þarot" (rot ut þrakji) þann er slik þak-
þann, at den er þess á þaga þess þann þess-
þess" þess er övst stærke og vares þess.
Stoko þess þess þess minndu höglstök
og þess og minndu þannarless og vin-
þess þar og ekki högt um. -

Þann höglsetur var þeitt, var det
þess frá ein þess.

Þess þess er þess og þess þess

Hvert slætteland for mange sider og var også
 godt til, for å se i gamle dager. En bygd
 som het, som gards Tuson herad (Berg) der
 det er den Soveren slætt på den meiten, og
 det er hausta sen. 1 feller slætt, mest
 er sen. 2 o. s. b. - Støtse slætt finst
 som er i Tuson, og heller ikke i et mark
 slætt.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
 adr. NORSK FOLKEMUSEUM
 BYGDØY

258